

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. június 20.
(OR. en)

11398/24

SOC 492
EMPL 298
ECOFIN 741

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 10550/24

Tárgy: A Tanács következtetései a nyugdíjak megfelelőségéről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti témában készült, az EPSCO Tanács 2024. június 20-i ülésén jóváhagyott tanácsi következtetéseket.

A NYUGDÍJAK MEGFELELŐSÉGE

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

1. TUDATÁBAN ANNAK, hogy a szociális jogok európai pillérében kihirdetett, megfelelő időskori jövedelemhez és öregségi nyugdíjakhoz való jog a szociális Európa kulcsfontosságú építőeleme, és elengedhetetlen a 2030-ra kitűzött szegénységcsökkentési cél eléréséhez,
2. FELISMERVE, hogy az elkövetkező évtizedek során az idős emberek arányának társadalmunkon belüli növekedésével a nyugdíjak megfelelőségének biztosítása kihívást fog jelenteni, de döntő fontosságú lesz a lakosság jóllétének támogatása szempontjából,
3. EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Európai Unió – többek között a tapasztalatcsere, a nyomon követés és az értékelés megkönnyítése révén – támogatja a megfelelő időskori jövedelmek biztosítására irányuló nemzeti erőfeszítéseket, valamint arra, hogy a szociális védelemmel foglalkozó bizottság és a Bizottság által készített, a nyugdíjak megfelelőségéről szóló jelentések e tekintetben kulcsfontosságú elemzési eszközt jelentenek,
4. TUDATÁBAN a holisztikus szakpolitikai szemlélet fontosságának valamint szorosan koordinálva az idősödéssel kapcsolatos kiadások fenntarthatóságának, illetve a nyugdíjak és a tartós ápolás-gondozás megfelelőségének elemzését,

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

5. JÓVÁHAGYJA a szociális védelemmel foglalkozó bizottság (és annak a nyugdíjak megfelelőségével foglalkozó munkacsoportja) és az Európai Bizottság által készített, a nyugdíjak megfelelőségéről szóló 2024. évi jelentésben foglalt főbb következtetéseket;
6. KIEMELI a nyugdíjak megfelelőségéről szóló 2024. évi jelentés főbb megállapításait:

- a) Az idősök szegénységének és társadalmi kirekesztődésének kockázata a relatív jövedelmi szegénység miatt tovább növekszik, és magasabb az előrehaladott idős korban, különösen a nők esetében. Bár továbbra is jelentős különbségek vannak az egyes országok között, az idősebb európaiak több mint egyötödét fenyegeti a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés veszélye. Az idősök jövedelme átlagosan a munkaképes korúak jövedelmének 90 %-a alatt van. A várható élettartam növekedése lassult; az európaiak jelenleg átlagosan 21 nyugdíjban töltött évre számíthatnak. Az egészségügyi ellátás és a tartós ápolás-gondozás iránti igény az életkorral együtt növekszik, és a szegénység nagyobb kockázatát vonja maga után;
- b) Az idős korúak többsége nő, ami miatt különleges társadalmi kihívást jelent a nemek között idős korban fennálló szakadék. Míg a férfiak és nők átlagnyugdíja közötti különbség továbbra is csökken, addig az időskori szegénység, a nyugdíj összege és a nyugdíjjogosultság terén a nemek között továbbra is létező szakadék a munkával töltött évek alatt felhalmozódó, tartós egyenlőtlenségekről tanúskodik. Egyéb tényezők mellett az alacsonyabb pénzügyi jártasság is akadályozhatja a nőket a nyugdíjtervezésben. A nők hosszabb ideig élnek rossz egészségi állapotban, mint a férfiak, és gyakrabban szorulnak ápolásra-gondozásra, miközben jövedelmük alacsonyabb;
- c) Míg a Covid19-világjárvány és a megélhetési költségek Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja által kiváltott növekedése jelentős kihívást jelentett az életszínvonal tekintetében, az európai nyugdíjrendszerek és válságkezelési intézkedések segítettek enyhíteni a nyugdíjak megfelelőségére gyakorolt hatást. Ugyanakkor folytatódott a megfelelőségi mechanizmusok megerősítésére irányuló általános reformtrend. A nyugdíjindexálás kulcsfontosságú szakpolitikai eszközt képez ahhoz, hogy a nyugdíjasokat meg lehessen védeni a jövedelemük erodálódásától;
- d) A nyugdíj-helyettesítési ráták az elkövetkező négy évtized során az előrejelzések szerint a legtöbb tagállamban csökkenni fognak. Míg a nyugdíjrendszerek és az adózás hatással vannak a nyugdíjjövedelmek szintjére és (újra)elosztására, valamint a nyugdíjak megfelelőségének jövőbeli alakulására, a nyugdíjkorhatár továbbra is kulcsfontosságú tényező a jelenlegi és jövőbeli nyugellátások magyarázatában. A karriermegszakításokat az egyes nyugdíjrendszerek különféleképpen kezelik, a gyermekgondozás miatti megszakítás viszonylag jó védelmétől a munkanélküliség és a tartós ápolás-gondozás kevésbé következetes beszámításáig;

- e) A várható élettartam terén mutatkozó egyenlőtlenségek kezelése kihívást jelent a nyugdíjpolitikák szempontjából, amelyeknek az egyenlőtlenségek kialakulásának megelőzése érdekében a különböző szakmai pályafutásokhoz kell igazítaniuk a nyugdíjba vonulási lehetőségeket. Az, hogy a munkából származó jövedelmek egyenlőtlensége miként nyilvánul meg a nyugdíjak egyenlőtlenségében, nagymértékben függ a nyugdíjrendszer progresszivitásától. A nyugdíjrendszerek védik ugyan a rászorulókat, de továbbra is hiányosságok tapasztalhatók. Az önálló vállalkozók nyugdíjai a prognózisok alapján átlagosan harmadával alacsonyabbak lesznek, mint a hasonló szakmai pályafutással rendelkező, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók nyugdíja – egyebek mellett a szabályok és az átlagkeresetek közötti különbségek miatt;
7. KIEMELI a megfelelő időskori jövedelmek szerepét a társadalmi konvergencia biztosításában, az inkluzív és fenntartható növekedés előmozdításában, valamint a gazdasági és társadalmi reziliencia megerősítésében;
8. ÜDVÖZLI a nyugdíjasok – különösen az alacsony jövedelműek – növekvő megélhetési költségekkel szembeni védelme érdekében hozott intézkedéseket, valamint a nyugdíjak megfelelőségének javítása érdekében számos tagállamban bevezetett reformokat, ugyanakkor MEGJEGYZI, hogy a jelenlegi és jövőbeli megfelelőség biztosítása továbbra is kihívásokkal jár;
9. Újólapon MEGERŐSÍTI, hogy további reformokra van szükség a nyugdíjak megfelelőségének a hosszú élettartamú társadalomban történő támogatása érdekében, többek között a munkaerőpiaci részvétel, a szociális védelmi rendszerekhez való hozzáférés és az azokhoz való hozzájárulások mindenki számára történő javítása, valamint a magas színvonalú és megfizethető egészségügyi ellátáshoz és a tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférés megerősítése révén; HANGSÚLYOZZA az ilyen reformok fontosságát, többek között az európai szemeszter és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében;
10. NYOMATÉKOSÍTTJA, hogy a nyugdíjak megfelelősége és a nyugdíjrendszerek költségvetési fenntarthatósága elválaszthatatlanul összekapcsolódó szakpolitikai célkitűzések, amelyek integrált választ kívánnak meg az előregedés jelentette kihívásra; KIEMELI a nyugdíjak megfelelőségéről szóló jelentés és az idősödésről szóló jelentés által e tekintetben nyújtott elemzés egymást kiegészítő jellegét; HANGSÚLYOZZA, hogy a hosszú élettartamú társadalomban a megfelelő és fenntartható nyugdíjak megőrzéséhez kulcsfontosságú a munkával töltött életszakasz meghosszabbítása – amelyet az aktív és egészséges időskort előmozdító politikák, valamint pozitív ösztönzők és a nyugdíjba vonulásnak a munkavállalói életpályák sokszínűségét tükröző rugalmasabb lehetőségei támogatnak –, továbbá a nők és férfiak magas munkaerőpiaci részvétele;

11. ÜDVÖZLI, hogy a nyugdíjak megfelelőségéről szóló jelentés középpontba helyezi a nemek közötti időskori különbségeket. FELHÍVJA a szociális védelemmel foglalkozó bizottságot és a Bizottságot, hogy a jövőbeli jelentésekben folytassák és fejlesszék tovább ezt az elemzést. HANGSÚLYOZZA, hogy megbízható és naprakész mutatókra van szükség a nyugdíjak és a nyugdíjjogosultság terén a nemek közötti különbségek nyomon követéséhez, amint azt nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenséggel és a nyugdíjak megfelelőségével foglalkozó magas szintű brüsszeli konferencia¹ is kiemelte.
12. MEGJEGYZI, hogy fontos a nyugdíjak megfelelőségének és az öregségi jövedelmeknek az előretekintő elemzése, beleértve az elosztási szempontokat is. FELHÍVJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és alkalmazzanak modellezési eszközöket a jövőbeli megfelelőségre vonatkozó előrejelzések megkönnyítése és a reformok hatásának értékelése érdekében;
13. NYOMATÉKOSÍTJA, hogy a nyugdíjakat más olyan szakpolitikai területekkel összefüggésben kell vizsgálni, amelyek az időskori életszínvonal támogatására törekszenek, különös tekintettel a tartós ápolásra-gondozásra. ÜDVÖZLI, hogy a nyugdíjak megfelelőségéről szóló jelentés kitér a nyugdíjak és a tartós ápolási-gondozási szolgáltatások közötti kölcsönhatásra;
14. FELKÉRI a szociális védelemmel foglalkozó bizottságot és a Bizottságot, hogy folytassák a nyugdíjak és a tartós ápolás-gondozás megfelelőségével kapcsolatos munkájukat, és 2027-ben tegyenek jelentést.

¹ [A nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenséggel és a nyugdíjak megfelelőségével foglalkozó magas szintű konferencia jelentése, Brüsszel, 2024. február 8.](#)